

(9- april 2009)

brai zor barezm kak said saqzi..

mn samusari govani heremi kurdistan amro namai bareztanm wargrt zor bbura ka yakam jara agadar bm. ema reganadain kas sukaiaty ba bareztan bkat boia yan welameki jwanman bo bnusa ba kurty ka 7aqi xota yan ema leburdnt bo danusin chawerwanin dubara bbura.... samusari govani heremikurdistan... serzad abdul rahman)

نامه‌ی دووهم – سه‌بارەت به نووسینی لیبوردنیکه که له رۆژی 2009/4/14 دا نووسراوه.

(16 april 2009)

brai zor barezm kaka sa3i saqzi

slaw u rez.....

bbura ema dawai leburdnman la dwa zhmarai govar (malafi roshnbiri la saity govarekaman – heremikurdistan.com) bo bareztan nusiwa....eitraz nazaanm rai bareztan chia....

samusari haremii kurdistan

نۆشێری ڕۆژنامه

بەرەو یادی ١١١ ساڵی جەژنی ڕۆژنامه‌گەری کوردیاد

بە یادی هینانەوهی (١٠) یەمین خۆلی ڕۆژنامه‌گەری ڕۆژنامه‌ی (کوردستان)

قاسم محەمەد مستەفا

پێشەنگی ڕۆژنامه‌گەری کوردی ڕۆژنامه‌ی (کوردستان) ١٨٩٨ له قاهیره چاپکراوه، ئەم کاروانە ڕۆژنامه‌گەرییە وەستانی بۆ ئەوێه تارەکی بە نێسەرێکە گەشتێوە بە پێی رەخسانی هەلومەرج و رەخسانی یار لێبوو لەوێ ئەم ڕۆژنامه‌یە لە ژێر نای هەمان وشە (کوردستان) چەند بارە هاوتەرە گۆڕاپانی خەباتی سیاسی و ڕۆژناسی، هەندێ جار لە ژێر گەش و هەوار سەردەمی سەخت لە خەباتی ژێر زەمینی درێژ بەکاروانەکی دروای پێر لە چەندین ڕۆژنامو گۆڤار لە ژێر نای (کوردستان) لە پارێگانی کوردستان هاوتەر چاپکرا.

ئەم وتەبەیی ڕۆژنامه‌ی کوردستان خۆی (١٠) یەمینی ئەم ڕۆژنامه‌یە لە ١٩٦١/٣/٤ بەکەم وەساری چاپکراوه له شاری بەغدا پایتەخت و له دوای زاری که وەساره (٥) له ١٩٦١/٤/١ هاوتەر چاپکرا و له یادی جەژنی ڕۆژنامه‌گەری کوردی دەیخەتە بەر چاری خۆپێزان، شایانی ناساوه بۆ کوردە ئەم خۆلی که ناساوه بۆ دێگین له گەڵ سەرەتای هەلگیرسانی شۆرشێ ئێلێول له دروون وەستاره، ئەم خۆلی ڕۆژنامه‌ی (کوردستان) که سانی لێهاتوو زۆلی بەرجاویان هەبوو له دۆڵەمەندکردنی بە بابەتی جێسار و جێسور هۆنراوو رەخنی ئەدەبی و بابەتی سیاسی وەک (مام جەلال) که سەرئۆسەری بوو (مام هەزار مێرکاتی) و (ئێرهێر ئەخەمە) بەنۆسینی و شێعرکاتی عەبدولرحمان زەبێحی له باری هەوای ڕۆژناسی زۆلی دیاری خۆی هەبوو.

لیبوردن له کاکه سه‌عی سه‌قزی

له ناسه‌یه‌کی دلسۆزانه‌ی مه‌به‌ست خازین و به‌رازو کله‌یه‌کی برابانه، برامان نووسه‌ری سه‌عی سه‌قزی کله‌یه‌کی ئاراسته‌ کردین که له‌ بابته‌یگه‌ی پێشوی هه‌رمی کوردستان جۆزیک له‌ برینداریبوونی ئێی کراوه، که‌ جێگای داخو له‌ نووسه‌ریکی وەک کاکه‌ سه‌عی ناگه‌ین... به‌رامبه‌ری به‌وه، لیبوردن له‌ باری هه‌ژمان ده‌گه‌ین دووبانه‌ی ده‌گه‌ینه‌وه‌ که‌ ریز له‌ ناسه‌یه‌کی ده‌گه‌ین و ناگه‌ین هه‌ستی هه‌ج که‌سیک بریندار بکریته‌... ئێشه‌ برامان به‌ رەخنی برابانه‌و بابته‌گه‌یه‌ن هه‌بو ناگه‌ین ئەم رەخانه‌ بێسن به‌ مایه‌ی برینداریبوونی هه‌ج نووسه‌ریکی نازیز دووباره‌ داواي ئێ بۆرن.

(هه‌رمی کوردستان)

27 2009/4/14 :502

نامه‌ی سییه‌م 30 / 5 / 2009 – ئەم نامه له کاتیکدا دەنوسن که دووهم نامه بۆ خۆتان ره‌وانه کردووه:

(برای زۆر به‌رێزم کاکه سه‌عی سه‌قزی ریز و حورمهت و خۆشه‌ویستی جارێکی تر تکا ده‌که‌م که ئەوه‌ی په‌وه‌ندی به (گۆڤاری هه‌رمی کوردستانه) بۆمان بنووسه، تاکو وه‌کو خۆی بابته‌گه‌تان بلأو که‌ینه‌وه، به‌بێ بریندار بوونی هه‌ج که‌سیک مافی خۆته به‌لآم به‌مه‌ر جێگ ته‌نیا ئەوه‌نده‌ی که په‌وه‌سته به‌ بابته‌گه‌ی هه‌رمی. هه‌ج له‌ نووسینی تۆمان پێنه‌گه‌یشتووه. ئاماده‌ین هاوکاریت بکه‌ین به‌ زمانێکی بابته‌یانه‌ بۆمان روونکردنه‌وه بنووسه تاکو به‌ په‌له‌ بلأوی که‌ینه‌وه.

له‌گه‌ڵ ریزمان سه‌رنووسه‌ری گۆڤاری هه‌رمی کوردستان)

براى زۆر بەرپۆزم گاکە سەعى رېز و حورمەت.
پېشترىش بۆم نووسى، تىكايە ئىمە دەتوانىن قسە لەسەر ئەو بابەتە بکەين که لە گۆڤارەکەى ئىمەدا بلاو گراوەتەوہ ...
هېچ پەيوەندى بە شتى تر نېيە. ئەگەر دەتانهوئى وەلامىکى پوخت لەسەر ئەو بابەتەى حەمە سەعید حەسەن بنووسن
سەرچاو. ئەگەر چى ئىمە خۆمان لىبوردنمان نووسيوە. بەلام دەگرئى بەرپۆزان شتىک بنووسن. بە پوختى و دوور لە
باسکردنى شتى تر که پەيوەندى بە ئىمە نېيە.

دووبارە حورمەت سەرنووسەر گۆڤارى ھەريئى کوردستان)

بەرپۆز، لە نامەى يەکەمدا دەنووسن: يان وەلامىکى جوانمان بۆ بنووسە بە گورتى که حەقى خۆتە يان لىبوردنت بۆ
دەنووسين چاوەروانين.....

لە نامە سىيەمدا دەنووسن: هېچ لەنووسينى تۆمان پىنەگەيشتووە. بەلام بەمەرچىگ تەنيا ئەوئەندەى که پەيوەستە
بە بابەتەکەى ھەريئم.

ئەگەر هېچ نووسراوہ يەکیان بەدەس نەگەيشتووە، دەبوو چاوەروان ببوايەتن تا وەلاميان دەرايەوہ،
چۆناوچۆن بەپەلە لىبوردن بلاو دەکەنەوہ؟ ئەگەر هېچيان بەدەس نەگەيشتووە بۆ دەنووسن: بەلام
بەمەرچىگ تەنيا ئەوئەندەى که پەيوەستە بە بابەتەکەى ھەريئم. چۆن ئەزانن که من ئەرۆمە ناو باسکى دیکەوہ ؟

راستىيەکەى ئەوہ يە که رۆژى 2009/4/14 نووسراوہ يەکەم بەناوى (ھۆنەرى خۆ سانسۆر کردن و دەسدرېزىکردن
بۆ سەر دەستورى کوردستان) بە ئىمەيلى ھەريئى کوردستان، ھەروہا بە فاکس و ئىمەيل بۆ بىرۆى
حکومەتى کوردستانى ئىراق، لە سوید ناردووە تا ئەوانيش رەوانەى کەن بۆيان. رەسید، يا قەبز، يا وەسلى
ئەو نووسراوہ که لە کتیبخانە يەکى ستۆکھۆلمەوہ بۆم رەوانە کردوون، ھەيە بەدەستەوہ. چۆن ئەنووسن
ھېچمان بەدەس نەگەيشتووە؟!

لە نامەى چوارەمدا دەنووسن: ئەگەر دەتانهوئى وەلامىکى پوخت لەسەر ئەو ئەو بابەتەى حەمە سەعید حەسەن بنووسن
سەرچاو. ئەگەر چى ئىمە خۆمان لىبوردنمان نووسيوە. بەلام دەگرئى بەرپۆزان شتىک بنووسن. بە پوختى و دوور لە
باسکردنى شتى تر که پەيوەندى بە ئىمە نېيە.

لێردا ئەو پرسىارە ئەخەمە بەردەس ئیوہ و وەزىرى رۆشنىرى، مەگەر من داوام لە بەرپرسانى گۆڤارى
ھەريئى کوردستان کردووە ئەو شتە لە گۆڤارەکەياندا چاپ بکەن، تا ئەوان ئەو مافە بەدەن بە خۆيان
شەرت و مەرج ديارى کەن؟ پەندىکى کوردى ئەلن: لە برى ئەوہى خاوەن مالى دز بگرئى، دز خاوەن مالى ئەگرئى.
لە برى ئەوہى من شەرت و مەرج بۆ ئەوان دابنيم، ئەوان شەرت و مەرج بۆ من ديارى ئەکەن.

بۆ ئاگادارىتان، من هېچ شەرت و مەرجىک بۆ ئەوان ديارى نەکردووە و نايەکەم، من داواى مافى خۆم
ئەکەم و بەس! مافەکەيشم ئەوہ يە، ئەو دوو نووسراوہ کە پېشتر بۆم رەوانە کردوون و ئىستائىش لە
ريگای ئیوہوہ بۆيان رەوانە ئەکەم، يەکیان لە گۆڤارى ھەريئى کوردستاندا چاپکړيت. ئەوہ شەرت و مەرج
و مافى نووسەرى ئەم نامە و بەس!

بۆ ئاگادارى، پيش ئەوہى بەرپرسانى بەرپۆزى گۆڤارى ھەريئى کوردستان ئەو 2 مەرجە ديارى بکەن. لەو
دوو نووسراوہدا ئەوانەم لەبەرچاو گرتووە.

1 - وشەى ناشىرىن بەکار نەبردووە، تا ھەستى کەسىگ برىندار ببیت. لەو نووسراوانەدا وشەى درۆ بەکار
براوہ، بە بەلگەوہ درۆکان دەسنيشان کراوہ.

2 - نەچومەتە ناو باسکەوہ کە پىوہندى بەو باسە سىياسىيەى گۆڤارى ھەريئى کوردستانەوہ نەبیت.

لە نووسراوہى يەکەمدا باسى ئەوہ کراوہ، کە بە فەرمانى
بەرپۆز نەجىروان بارزانى سەرۆکى حکومەتى کوردستانى ئىراق، پيش
بە دادگارىکردنى حەمە سەعید حەسەن کە بە ھۆى شگايەتى دوکتۆر
عەبدووللا ناگرينەوہ کە لە دادگای ھولئير لىبکرابوو، دەگيريت.
سەرچاوەى ئەو باسەيشم دەسنيشانکردووە.

ئەوئەش وەك پېنئاسەيەكى حەمە سەعید حەسەن خەستومەتە بەردەست خۆینەرەن و بەرپەرسەن گۆقاری ھەریمی كوردستانەو. ئەو بۆچ نادرۆستە؟ بۆ نابی باسی كریت؟ جگە لەوئەى كە پېئش بە دادگاییكردنی دەگێریت، خەلاتیش ئەكریت، خەرچ و مەخارجی ئەو خەلاتكردنە پڕ دەبدەبە و كەبەكەبەكانە لە رەنج و خۆینتی ئەو میللەتەيە!

لە نووسراوئەى دووھەمدا چۆمەتە سەر **چالاکى سیاسى** وەزارەتی رۆشنبیری حكومەتی كوردستانی ئێراق كە لە چ ئاستیكى نزمدايە، ئایا ئەو باسانە پێوئەندیان نییە بەو باسەى كە لە بەشى كاروبارى سیاسى گۆقاری ھەریمی كوردستاندا چاپكراوئە؟ بۆ نابی رەخنەگرتن لە ئارادا بی؟

لە ھەر دوو نووسراوئەكەدا چۆمەتە سەر ئەو باسە كە حەمە سەعید حەسەن لەگەل گۆقاری ھەریمی كوردستان درۆى كردووئە. ئەو باسە 2 بەشە. بەشێكى پەيوئەندی بە بەرپەرسەن گۆقارەكەوئە ھەيە، ئەوان مافی خۆیان چاویۆشى لەو درۆ ئەكەن، یا لینی ئەكۆلنەوئە! بەشەكەى دیکە پەيوئەندی بە نووسەرى ئەم نامەوئە ھەيە، بۆ راست و درۆستی قسەكانم وەك بەلگە دەسنیشانم كردوون. بۆ ئەبى باسی ئەوئە نەكریت؟

بەریز تكایە، وەك سەرۆكى كوردستانی ئێراق ئەو دوو پەرسیارە لە وئەزیری رۆشنبیری بكەن :

1 - ئەو شەرت و مەرجانەى بۆ نووسەرى ئەم نامە كە بەرگری لە خۆیشی ئەكات، دیارى كراوئە، ئایا بۆ كەسانى دیکەش ئەو مەرجانە دیارى كراوئە ؟

2 - ئایا كەرامەتی تاكەكانى مرۆف بەلای وەزارەتی رۆشنبیری حكومەتی كوردستانی ئێراقوئە گرنگ بووئە كە ئەنووسن (**بەبۆ بریندار بوونی ھیچ كەسێك**)، ئەگەر ھەستی خەلكیان بەلاوئە گرنگ ببووئە ئەو شتەیان چۆن چاپ كردووئە ؟

راستی باسەكە ئەوئەيە: ئەو شەرت و مەرجانەیان بۆیە داناوئە، كە رینگە لە چاپكردنی ئەو باسانە بگرن، تا خەلك بە باسە گرنگەكانى وەك دەسدریژیکردنی بەریز **نەچىروان بارزانى بۆ سەر دەستوورى داوئەرى كوردستان، ھەروئەھا كەمكارییەكانى وەزارەتی رۆشنبیری** كە لەو دوو نووسراوئەدا باسیان كراوئە، نەزانن. ئەگەر سەرۆكى حكومەتی كوردستانی ئێراق پېئشى بەو دادگاییە نەگردایەت و ئەو كەسە خەلات نەكرايەت، ئەم باسە بۆ ئەگەيشتە ناو وەزارەتی رۆشنبیریئەوئە؟ **ئایا ناكړی بلین خودى حكومەتی كوردستانی ئێراقیش لەم باسەدا ھەر وەك وەزارەتی رۆشنبیری بەرپەرسیارە؟** لێرەدا بېر لە ژيانى خەلكى ئەو بەشەى كوردستان ئەكەمەوئە، كاربەدەستانى حكومەتی ئەبى بە چ جۆرىك ھەلسوكەوتیان لەگەلدا بكەن.

بەریز، ئەم نامە و ئەو دوو نووسراوئە لە رینگى ئیمەیلی گۆقاری ھەریمی كوردستان و ئیمەیلی بېرۆى حكومەتی كوردستانی ئێراق، لە سوید- ھەروئەھا لە رینگى چەن سايىتى ئەنترنییىئەوئە خەمە بەردەستان، لوتف بكەن، پېئیان بلین لەوئە زیاتر دەسدریژی نەكەنە سەر مافم. ئەو مافە لە ھەموو چاپەمەییەكدا ھەيە، ئەگەر لە رینگى گۆقاریك، رۆژنامەيەك چ بە شیوئەيەكى باش، یا بەد باسى كسیك بكریت، مافی ئەو كەسەيە لە رینگى ھەمان بلاوكراوئە وەلام بەداتەوئە. ئەگەر وشەيەكى ناراست و نا درۆست لەو نووسراوانەدا ھەيە، ھەم خاوەن ئیمتیازى گۆقارەكە و ھەم حەمە سەعید حەسەن بمدەنە دەس داداگا تا سزای خۆم وەرگرم.

دووبارە تەندروستیان ئاواتمە!

سەعی سەقزی 2009/6/11

هونەری درۆکردن و هونەری خۆ سانسۆرکردن !!

چ نارەوايه، به هێدی بلیی ههراش
چ به ده، به بهدکاریش بلیی پیاوچاک و باش
چ جوانه، ههركهسه کارنامهی خۆی، بهیته دهستی
نه وهسفی زیاده له كهس كهی، نه نارەواش ههلبهستی

سه عی سه قزی 2009/6/1 qayshi@yahoo.com

له پینشدا داوای لیبوردن ئەكەم، كه له م نووسراوهدا وشەى **درۆ** به كار براوه، ئەوه تاوانى من نییه!
كه سینك كه كارێك ئەكات پیبویسته، كارهكەى نههینزیتە خوارهوه و هه ر وهك خۆى باس بكریت!

ئەم چەن دێرە نووسراوهیهكى ئەدهبی، سیاسى یا كۆمه لایه تی نییه. ئەم چەن دێرە روونكرده وهیهكى
پیبویسته، ئەبوو زووتر بنووسرایهت و بخرایه ته بهردهست خۆینه رانى سهروهه و به پرسانى به ریزی
گۆقارى هه ریمی كوردستانه وه!

سانسۆر

سانسۆر كاریكى چه په له كه له لایه ن دهوله ته دیکتاتوركانه وه له كاری چاپه مه نی و ماسمیدیدا ئەنجام
ئەدریت، به هۆی سانسۆره وه ریگا له بلاو بوونه وهی به ره مه یكى ئەده بی، كۆمه لایه تی، هونەری یا
سیاسی، به گشتی ئەگێریت، یا به شیکى ئەقرتینن و پاشان بلاوی ئەكه نه وه. ئەو كاره بۆیه ئەنجام
ئەده ن تا ریگه له راستی رووداوه كان بگرن و خه لك به باسه گرنه كان، نه زانن.

له به شی كاروباری سیاسى ژماره 438 ی گۆقارى هه ریمی كوردستان ئۆركانى فه رمی وه زاره تی
رۆشنیری حكومه تی هه ریمی كوردستانى ئیراق كه خاوه نی ئیمتیازه كه ی وه زیری رۆشنیرییه، شتیك
چاپكراوه به ناوی بیره وه ریه گانی گویگرێكى زیز خاوه نی ئەو شته كه سینكه به ناوی حه مه سه عید حه سه ن.

بۆ ئاگاداری به پرسانى به ریزی گۆقارى هه ریمی كوردستان، ئەو شته كه ئیوه وهك بابه تیکى
سیاسى چاپتان كردوه، له مانگی 8 ی 2000 دا به فاكس ناردراوه بۆ گۆقارى گزینگ و رادىۆ دهنگى
كوردستان له ستۆكهۆلم تا بلاو كریته وه، ئەو دوو لایه نه زانیان ئەو شته سه رتاپای درۆیه، سه رتاپای
سوكایه تیکردنه و سه باره ت به كه سینك نووسراوه كه له ستۆكهۆلم ئەژى، بلاویان نه كردوه، پاشان
له ژماره 1 ی گۆقارى هه لوه دا له نۆرۆیژ - ژماره 9 ی گۆقارى هاوار له ئالمان و ژماره 173 ی سروه له
ورمى بلاو كراوته وه.

به ریزان ئەو كه سه، ئەو نووسه ره مه زنه ی گۆقارى هه ریمی كوردستان و ... له ژیرناوی چیرۆك و
ساتیرا ده ستی داوه ته درۆ سازكردن و سوكایه تی كردن به خه لك! یه كى له و كه سانه نووسه ری ئەم
چەن دێرەیه، بۆ ئاگاداریتان تا ئیستا زۆر كه س نارەزایی له و كار چه په لانه ی ئەو كه سه ده بریوه،
لێردها دوو نمونه ی ئەخه مه به رده ست ئیوه و خۆینه رانى سهروهه:

1 - { (ئیمه به ش به حالى خۆمان دلتهنگى خۆمان ده ره ئه برین، ئەگه ره هه ستی خۆینه رێكى دياركراوه ی گۆقاره كه مان به و
ساتیره بریندار بوویت. له گه ل ئەوه شدا ئەمانه ویت ئەوه روون بکهینه وه كه ئەو بابە نه ی حه مه سه عید حه سه ن گه یشته
گۆقاره كه مان، ئیمه یش وهك نووسه رانى هه ر گۆقار و بلاو كراوه به كى ئەم دنیا به له روانگه به كى ئەده بییه وه سه برمان كرد و
پرپاری بلاو كرده وه ماندا.)، به ربانگی ژماره 112، ل 17 }.

2 - (دادگای لیکۆلینه وهی هه ولیر فه رمانى ده ستگیركردنی حه مه سه عید حه سه ن ده دات - تابه ت به میدیا/ داوای ئەو
پێراگه یاندنه ی كه دادگای لیکۆلینه وهی هه ولیر له 2004/2/25 له ریگه ی مالبه ری كوردستانیه وه ئاراسته ی شاعیر و نووسه ر) حه مه
سه عید حه سه ن) ی كردبوو له سه ر ئەوه ی كه شهیر و تۆمه تی به سیاسه تمه دار و نووسه ر(د. عه بدوللا ناگرین) كردوه و، تیایدا
داوای كردبوو ده بی له ماوه ی 2 مانگدا له به رده م دادگای لیکۆلینه وهی هه ولیردا ئاماده بی ت و، پاش ئەوه ی حه مه سه عید حه سه ن
به وتاریك وه لامی ئەو پێراگه یاندنه ی دایه وه، دادگای لیکۆلینه وهی هه ولیر به تۆمه تی ئەوه ی كه ئیه انه ی دادگا و دادوه ر و یاسای
حكومه تی كوردستانى كردوه داوايه كى یاسای له سه ر حه مه سه عید حه سه ن تۆمار كرد. گۆقارى میدیا ژماره 163 - 2004/6/1

بەلام ناوبراۋ سەبارەت بەو شتانه كە بەناۋى ساتىر بلاۋى ئەكاتەۋە، بەم جۆرە ۋەلام ئەداتەۋە:
من حەز دەكەم ئەو كەسانە و خويئەرائىش دۇنياكەم ئەو ساتىرانە زادەى خيالىن و ئەو قارەمانە بوۋيان نىيە. من خۇم دامانۋن.
رادىۋ (دەنگى كوردستان) ستۆكھۆلم، سالى 2000 .

نوسەرى ئەم چەن دىرە بۇ بەرگىرىكىن لە كەرامەتى خۇيى لە نوسراۋەيەكى سى لاپەرەى بەناۋى
(درۆى شاخدار چىرۆكى بەلگەدار! ۋەلامىك بۇ حەمە سەئىدەسەن) كە سالى 2001 لە ژمارە 10ى (ھاوار) بلاۋ
كراۋەتەۋە، ھەرودەھا لە ھەمان سال لە كىتتىك دا بەناۋى (چىرۆكنووس يا كىنۆكنووس؟) بە بەلگەۋە درۆ و
سوكايەتتىكىردنەكانى ئەو كەسەى خستەۋەتە روو. بەرپىزان، بەرپىرسانى گۇقارى ھەرىمى كوردستان،
بەداخەۋە لەم نوسراۋە كورتەدا ناتوانم برۆمە ناۋ ھەموو خالە چەپەلەكانى ئەو شتە كە ئىۋە بەناۋى
پىرەۋەرىيەكانى گويگرىكى زىز چاپتانكردوۋە، ناچارم تەنيا دوو خالى دەسنىشانكەم بۆتان:

1 - لە پەراگرافى دوۋەھەمەدا بەو جۆرە نوسراۋە: {پروگرامى ھىچ رادىۋىيەكانى نابوئىم. بەشدارى يەكە بە
يەكەيان دەكەم، ھەر لە گۇرانى داۋاگراۋەۋە تا مستومرە فىكرىيە خويئەۋىيەكان و تەنانتە چەلەحائى جىئەۋەكانىش }
لاپەرە 15ى گۇقارى ھەرىمى كوردستان - ژمارە 438 }

لەو پەراگرافەدا ھەم قەسەى راست كراۋە و ھەم قەسەى درۆ! راستەكە ئەۋەيە كە نوسەرى ئەم چەند
دىرە بەشدارى لە باسە سىياسىيەكانى رادىۋ كورد و فارسىيەكان كوردوۋە، بە بەلگە و دىكۆمىنتەۋە
چوۋەتە ناۋ باسەكان! درۆكەى ئەۋەيە: خۇشبختانه كەسايەتتىيە سىياسىيە راستەقىنەكان و شەى ناباب
و ناشىرىن، بەتايىيەتى جىئەۋىيان بەكار نەبردوۋە، تا نوسەرى ئەم چەن دىرە لە دىكۆمىنتەكاندا ناچار
بوۋىي دوۋبارەى كاتەۋە و قەسەكانى ئەو نوسەرى ئىۋە راست بىت! پەندىكى كوردى ئەلئ: ئەۋە گۇ و
ئەۋە مەيدان، فەرموون نمونەيەكى دەسنىشان بكەن.

2 - لە پەراگرافى پىنچەمەدا بەو جۆرە نوسراۋە: { ئىستا بىر و بۆچوون و دىتتەكانم، بۇ بلاۋكراۋە كوردىيەكان
دەنبرم. جىي داخە جونكە بەرپىسى ھىچيان ناسم، ھەمىشە ناۋى نازدارى خۇم لە بۆستەى خويئەراندا دەبىنەۋە، }
ھەمان لاپەرەى گۇقارى ھەرىمى كوردستان .

نوسەرى ئەم چەن دىرە بە پىي تۋانا لە چاپەمەنىيە كوردىيەكانى ۋەك: (گۇمار، پەيام - ھەنگاۋ - ھەتاۋ -
بەربانگ - گزىنگ - كۆنتراك - كوردستانى ئىمرۆ - كوردستانى نوي) نوسراۋەى بلاۋ كوردوۋەتەۋە، ئەۋەش بە
لوتقى بەرپىرسانى ئەو چاپەمەنىيە بوۋە! بۇ نوسەر مەرج نىيە خاۋەن چاپەمەنىيەكان بناسىت،
خاۋەنى چاپەمەنىيەكانىش لە روۋى ئەو بابەتەۋە كە ئەگاتە دەستيان، ئەتۋانن ئەو كەسانە كە
نوسراۋەيان بۇ رەۋانە ئەكەن، بناسن! پىئاسەى نوسەرىش دوو شتە.

1 - رىزدانان بۇ پىئووس، ئەۋەش ئەۋەيە پىئووس نەبىت بە چەقۇ.
2 - رىزدانان بۇ خويئەر! نوسەرە بەتۋانكان بەترسەۋە بابەت ئامادە ئەكەن! لە چى ئەترسن؟ لەۋە
ئەترسن كە بابەتەكەيان لاۋاز و بىئەز بى، بەلام لەگەل ئەو ترسەشدا كە بوۋيانە و ھەيانە، چاۋەرۋانى
بەخشىشان لە خويئەر بوۋە و ھەيە! لىرەدا خاۋەن چاپەمەنىيەكان دەستى ماندوۋ ئەنئتە سەر دىلى
گەرم و بەھىز، لەم رەۋتەدا كۆمەلگا لە ژىر سايەى رەنج و تىكۆشانى چاپەمەنىيەكاندا لە ئارامى و
ئاسايشدا بۇ پىئەۋە ئەرۋات!

ھونەرى خۇ سانسۇر كوردن!؟

لەو شتەدا كە لە گۇقارەكانى ھاوار - ھەلۋەدا - سرۋە) چاپكراۋە، بەو جۆرە نوسىراۋە:
(بە نازارتىن نىسكۆى من، ئەو جارە بوو كە دەستەى نوسەرانى گۇقارى بەربانگ، لە لاپەرە 25ى ژمارە 116ياندا، بۆيان
نوسىبووم: < بنىشت بە توركى ساقزە: بەۋەدا ھەر ۋەكۆۋ بنىشت توند پىمانەۋە لكاۋى و بە ھىچ جۇرئ لە بەرۋكمان نايئەۋە،
ھەق بوو ناۋت رەحمان ساقزى بى، نەك سەقى > .

با تماشاي گۇقارى بەربانگ بكەين و بزائىن چى نوسىۋە: (براى نازىزمان كاك سەئىد سەقى لە ستۆكھۆلم
سىاست ئەكەين بۇ لىپرسىنەۋەت لە گۇقارەكەمان. نامەكەت بە كۆمىتەى كارگىرئى فىدراسىۋن گەبىشت. چونكە ناۋەرۋكەكەى
لەكەل سىياسەتى بەربانگ ناگوجىت، ناتوانىن بلاۋى گەنەۋە. بەربانگى ژمارە 116 لاپەرە 25 .)

نابراو، پاش كۆمەلىك قەسەي چەپەل و بى ئەدەبەنە ناوى سەمى سەقى ئەكات بە رەحمان سەقى و ئەيشەفەرموئىت: **بالهوانى چىرۆكەكانم خەيالىيە و خۆم دامناون**. راستى **درۆى شاخدار چلۇنە؟** لىرەدا يادىك لەو ھۆنراوہ جوانەي شىخ رەزا تالەبانى ئەكەين، كە ئەلئىت:

**چەرمى رووى ھىن قايمە شمشىرى مىسرى نابرى
گەر بە گەوشى كەي ئەمىنى تا قىامەت نادرى!**

ئەم چىرۆكنووسە مەزەنە لە چىرۆكەدا بەلگەي رەسمى دەسنىشان ئەكات! ئاخىر لە **چىرۆكدا چۆن بەلگە بەكار ئەبرىت؟** لىرەدا بۆمان دەرئەكەوئىت، ئەم كەسە لە ھونەرى چىرۆكنووسىدا **تەقەي سەرى دىت!**

درۆكردن لەگەل گۆقارى ھەرىمى كوردستان

لەو شتەدا كە لە گۆقارى ھەرىمى كوردستان چاپكراوہ، بەو جۆرە نووسراوہ: (بە ئازاترەين نىسكۆي من، ئەو جارە بوو كە گۆقارىك لە پۆستەي خوئەنەرانىدا بۆي نووسىم: «نىشت بە توركى ساقزە، بەو دەدا ھەر وەگوو بنىست توند پىمانەوہ لكاوي و بە ھىچ جۆرى لە بەرۆكمان نابىتەوہ، ھەق بوو ناوت رەحمان ساقزى بى، نەك سەقى.»).

وەك ئەبىنەين ئەو بەشە كە باسى گۆقارى بەربانگ ئەكات، سانسۆر كراوہ. ئەم نووسەرە بەناوبانگە بۆ داپۆشىنى ھۆنەرە جوانەكانى پىشووئى واتە درۆ و سووكايەتىكردن، ھۆنەرى خۆ سانسۆركردن ئەنجام ئەدات و لە بەشى **كاروبارى سىياسى** گۆقارى ھەرىمى كوردستان كە گۆقارىكى رەسمى وەزارەتى رۆشنىرى حكومەتى كوردستانى ئىراقە بۆي بلاو دەكەنەوہ! راستى كى ئەتوانى بلىت، لە جەھانى ھونەر و ئەدەبىياتى ئىمەي كورددا، لە **ژىر سايەي حكومەت و وەزارەتە رۆشنىرىيەكەماندا بەرھەمى نوئ و ناياب بەرھەم نايەت، بەلى، بەرھەم دىت، بەلام بەرھەمەكە كەلەي ئەدەبىياتىيە!**

وہزارەتى رۆشنىرى

وہزارەتى رۆشنىرى ھەر حكومەتىك **گرنگترەين وەزارەتى** حكومەتىيە، ئەركى ئەو وەزارەتخانە برىتتىيە لە پەرورەدەكردنى تاكەكانى كۆمەل لەسەر رىزبازى رىز و ئىحترام- سەردانەواندن بۆ رەوشت بەرزى- بروا بەخۆ بوون لە رىبازى ژيان- ھەستى رەخنەگرتن و رىزدان بۆ رەخنە- پەردان بە فەرھەنگى ئەدەبى و ئەدەبىدۆستى - و وەك ئەزانين ئەو نىمچە دەسەلاتە سىياسىيەي كە ئەمرۆ لە كوردستانى "ئىراق" لە ئارادايە، بەرھەمى خوئىنى سەدان ھەزار كەسى ئاساي و كەسانى تىكۆشەرى ھەموو چىن و توئزەكانى نەتەوہي كورد و نەتەوہكانى دىكەي ئەو بەشەي كوردستانە!
راستى حكومەتىك كە چالاكى سىياسى وەزارەتە رۆشنىرىيەكى بەو جۆرە بىت، ئەبى بەشەكانى دىكەي چلۇن بى و ئەو خەلگە ستەمدىدەيە چلۇن پىشكەون و چلۇن بەختەوہر بن؟!

بەو ھىوايە، بەرپرسانى بەرىزى حكومەتى كوردستانى "ئىراق" وردىنانەتر، جوانتر بىر لە رابردووي ئەو خەلگە ستەمدىدە و دوا رۆژى كۆمەلەيەتى و فەرھەنگى و ئابوورى و سىياسىيان بكنەوہ، ئەو بارودۆخە كە لە ئارادايە بۆ پەرورەدەكردنى خەلك بە رىبازىكى شايستەدا رابەرى بكن، نەك تەنيا بىر لە دەسەلاتى خۆيان كەنەوہ .

با لە كۆتايى ئەم چەن دىرەدا باسىكى گرنگ بەخەمە بەردەست خوئەنەرانى سەرورەي ھەرىمى كوردستان و... ئەو كەسە جگە لەوہي كە درۆي لەگەل گۆقارى ھەرىمى كوردستان كردوہ، شتى نووسىوہ بەناوي نووسەرى ئەم چەن دىرەوہ بەچاپى گەباندوہ!

تېبىنى: لە لاپەرە 27 ى ژمارە 502 ى گۆقارى ھەرىمى كوردستاندا چەن دىرەك بە ناوي **لېبورن لە كاكە سەمى سەقى** لە لاينى ھەرىمى كوردستانەوہ بلاو كراوہتەوہ. لەگەل سىپاس، بە پىنوئىستەم زانى ئەو چەن دىرەي سەرورە بەخەمە بەردەست خوئەنەرانى سەرورە تا بە جوانى ئاگادارى ئەو باسە بن.

ھونەرى خۇ سانسۆزگەردن و دەسدرئۆزگەردن بۇ سەر دەستوورى دادوھرى كوردستان

چ نارەوايە، بە ھىدى بلىنى ھەراش
چ بەدە، بە بەدكارىش بلىنى پياوچاك و باش
چ جوانە، ھەركەسە كارنامەى خۇى، بەيتە دەستى
نە وەسفى زىادە لە كەس كەى، نە نارەواش ھەلبەستى

سەعى سەقى 2009/4/14 qayshi@yahoo.com

لە پىشدا داواى لىيوردن ئەكەم، كە لەم نووسراوھدا وشەى **درو** بەكار براوھ، ئەوھ تاوانى من نىيە! ئەم چەن دىرە نووسراوھىكى ئەدەبى، سىياسى يا كۆمەلايەتى نىيە. ئەم چەن دىرە روونكردنەوھىكى پىنوئىستە، ئەبوو زووتر بنووسرايەت و بخرايەتە بەردەست خويئەرانى سەرور و بەرپرسانى بەرپىزى (گۇقارى ھەرىمى كوردستان)!

سانسۆز.

سانسۆز كارىكى چەپەلە كە لە لايەن دەولەتە دىكتاتوركانەوھ لە كارى چاپەمەنى و ماسمىدا ئەنجام ئەدرىت، بەھۇى سانسۆرەوھ رىگا لە بلاو بوونەوھى بەرھەمىكى ئەدەبى، كۆمەلايەتى، ھۆنەرى يا سىياسى بەگشتى ئەگىرئىت، يا بەشىكى ئەقرتىنن و پاشان بلاوى ئەكەنەوھ. ئەو كارە بۆيە ئەنجام ئەدەن تا رىگە لە راستى رووداھەكان بگرن و خەلك بە باسە گرىنگەكان، نەزانن.

لە بەشى كاروبارى سىياسى ژمارە 438 ى گۇقارى ھەرىمى كوردستان دا شتىك چاپكراوھ بەناى **بىرەوھىيەكانى گويگرىكى زىز** - خاوەنى ئەو شتە كەسىكە بەناوى ھەمەسەئىد ھەسەن. ناوبراو ئەو شتەى لە مانگى 8 ى 2000 دا بە فاكس ناردوھ بۇ (گۇقارى گزىنگ) و رادىو (دەنگى كوردستان) لە ستۆكھۆلم تا بلاوى كەنەوھ، ئەو دوو لايەنە زانىيان ئەو شتە سەبارەت بە كەسىك نووسراوھ كە لە ستۆكھۆلم ئەژى، بلاويان نەكردەوھ! پاشان لە (ژمارە 1 ى گۇقارى ھەلۆھدا لە نۆروئىژ) - (ژمارە 9 ى گۇقارى ھاوار لە ئالمان) و (ژمارە 173 ى سروھ لە ورمى) بلاوى دەكاتەوھ.

ئەم كەسە لە ژىرناوى **چىرۆك و ساتىردا** دەستى داوھتە درو سازكردن و سوكاپەتى كردن بە خەلك! يەكى لەو كەسانە نووسەرى ئەم چەن دىرەيە! تا ئىستا زۆر كەسى دىكە نارەزايان لەو كارە چەپەلانەى دەبىرەوھ. بەلام ناوبراو بەم جۆرە وەلام دەداتەوھ: **من ھەز دەكەم ئەو كەسانە و خويئەرانىش دلتياكەم ئەو ساتىرانە زادەى خەيالن و ئەو قارەمانە بوونيان نىيە، من خۆم دامناون.** رادىو دەنگى كوردستان، ستۆكھۆلم، سالى 2000. نووسەرى ئەم چەن دىرە بۇ بەرگرىكردن لە كەرامەتى خۇبى لە نووسراوھىكەدا بەناوى (**دروى شاخدار چىرۆكى بەلگەدار!** وەلامىك بۇ ھەمە سەئىد ھەسەن) كە سالى 2001 لە ژمارە 10 ى (ھاوار) بلاو كراوھتەوھ، ھەروھەا لە ھەمان سال لە كىتتىك دا بەناوى (**چىرۆكنووس يا كىنوكنووس؟**) بە بەلگەوھ دروكانى ئەو كەسەى خستوھتە روو!

ھونەرى خۇ سانسۆزگەردن!؟

لەو شتەدا كە بۇ گۇقارەكانى ھاوار- ھەلۆھدا- سروھ)ى نارده بەو جۆرەى نووسىوھ: (بە ئازارتىن نىكۆى من، ئەو جارە بوو كە دەستەى نووسەرانى گۇقارى بەربانگ، لە لاپەرە 25 ى ژمارە 116 ياندا، بۆيان نووسىووم: < بىنىشت بە توركى سافزە؛ بەوھدا ھەر وەگوو بىنىشت توند پىمانەوھ لكاوى و بە ھىچ جۆرئ لە بەرۆكمان نايئەوھ، ھەق بوو ناوت رەھمان ساقزى بى، نەك سەقى>). با تماشاي بەربانگ بەكىن و بزانىن چى نووسىوھ: (براى ئازىمان كاك سەئىد سەقى لە ستۆكھۆلم سىاست ئەكەين بۇ لىپرسىنەوھت لە گۇقارەكەمان. نامەكەت بە كۆمىئەى كارگىرى فىدراسىون گەبىشت. چونكە ناوھرۆكەكى لەكەل سىياسەتى بەربانگ ناگونجىت، ناتوانىن بلاوى گەبىنەوھ. بەربانگى ژمارە 116 لاپەرە 25).

نابراو، ناوى سەقى سەقى ئەكات بە رەھمان سەقى و ئەيشفەر موئىت بالەوانى چىرۆكەكانم خەيالىيە و خۆم دامناون. راستى دروى شاخدار چلۆنە؟ لىردە يادىك لەو ھۆنراوھ جوانەى شىخ رەزا تالەبانى ئەكەين.

چەرمى رووى ھىن قايمە شمشىرى مىسرى نابىئ

كەر بە كەوشى كەى ئەمىنى تا قىامەت نادىئ!

ئەم چىرۆكنوسە زاناھە لە چىرۆكەدا بەلگەى رەسمى دەسنیشان ئەكات! ئاخىر لە چىرۆكدا چۈن بەلگە بەكار ئەبرىت؟ لىرەدا بۇمان دەرئەكەوئىت، ئەم كەسە لە ھونەرى چىرۆكنوسىدا تەقەى سەرى دىت!

درۆكردن لەگەل گۆقارى ھەرىمى كوردستان دا

لەو شتەدا كە بۇ گۆقارى ھەرىمى كوردستانى نارووه، بەو جۆرەى نووسىوه: (بە ئازاترەين نىسكۆى من، ئەو جارە بوو كە گۆقارىك لە بۆستەى خوئەرانىدا بۆى نووسىم: «نىشت بە توركى سافزە، بەوهدا ھەر وەكوو نىشت توند پىمانەوہ لكاوى و بە ھىچ جۆرئ لە بەرۆكمان نايستەوہ، ھەق بوو ناوت رەحمان سافزى بئ، نەك سەقزى».) وەك ئەبىنن ئەو بەشە كە باسى گۆقارى بەربانگ ئەكات سانسۆر كراوہ. ئەم نووسەرە بەناوبانگە بۇ داپۆشىنى ھۆنەرە جوانەكەى پىشوو، ھۆنەرى خۆ سانسۆر كردن ئەنجام ئەدات و لە بەشى كاروبارى سياسى گۆقارى ھەرىمى كوردستاندا كە گۆقارىكى رەسمى حكومەتى كوردستانى ئىراقە بلأوى ئەكاتەوہ! لىرەدا سئ پرسىارە دىتە ئاراوہ.

- 1- لە بەرانبەر ئەو درۆدا ھەلوئىستى وەزارەتى رۆشنىبرىى حكومەتى ھەرىمى كوردستان وەك خاوەنى گۆقارى ھەرىمى كوردستان، چۆن دەبىت ؟
- 2 - دەسەكەوتى چاپكردنى ئەو شتە لە بارى سياسى و كۆمەلایەتییەوہ جگە لەوہى كە خوئەنەر فىرى درۆكردن و سوکایەتیکردن بە خەلك دەبىت، چىيە؟
- 3 - گۆقارى ھەرىمى كوردستان، گۆقارىكى فەرمى حكومەتى ھەرىمى كوردستانە، ئەگەر ئەو شتە بكرئ بە فارسى، يا توركى، يا عەرەبى و رووناككىرانى تورك و فارس و عەرەب و بىخوئیننەوہ، گالته ناكەن بە مىللەتى كورد و نالین ئەوہیە چالاكى سياسىتان؟! راستى كئ ئەتوانئ بلىت، لە جھانى ھونەر و ئەدەبىياتى ئىمەى كورددا بەرھەمى نوئ و نایاب بەرھەم نایەت، بەلى، بەرھەم دىت، بەلام بەرھەمەكە كەلەى ئەدەبىياتییە!

بۇ ئاگادارى: لەو شتەدا چەن درۆى دىكەى ساز كردووه، پىويستە بخرىتە روو! ھەروہا شتى نووسىوه بە(ناوى) نووسەرى ئەم چەن دىرەوہ بەچاپى گەياندووہ! ئەگەر بەرپوہبەرانى گۆقارى ھەرىمى كوردستان ھاوكارى بكەن، بە بەلگەوہ ئەىخەمە بەردەست خوئەرانى گۆقارەكە! ھىوادارم لەو بارەوہ بە دلفراوانى بىنە پىشەوہ، ئەگەر قسەكەم راست نەبوو، ھەم بەرپوسانى گۆقارى ھەرىمى كوردستان و ھەم خودى ھەمە سەعید ھەسەن لە دادگای حكومەتى ھەرىم، يا دادگای سوید داواى سزا دانم بكەن!

دەسدرۆكردن بۆ سەر دەستوورى دادوهرى كوردستان

(دادگای لىكۆئىنەوہى ھەولئەر فەرمانى دەستگىر كردنى ھەمە سەعید ھەسەن دەدات - تايبەت بە مېدىا/ داواى ئەو پىراگەياندەنى كە دادگای لىكۆئىنەوہى ھەولئەر لە 2004/2/25 لە رىگەى مالپەرى كوردستانىتەوہ ئاراستەى شاعىر و نووسەر(ھەمە سەعید ھەسەن)ى كردبوو لەسەر ئەوہى كە نەشېر و تۆمەتى بە سياسەتمەدار و نووسەر(د. عەدوللا ئاگرىن) كردووه و، تىنايدا داواى كردبوو دەبئ لە ماوہى 2 مانگدا لەبەردەم دادگای لىكۆئىنەوہى ھەولئەردا نامادە بىت و، باش ئەوہى ھەمە سەعید ھەسەن بە وتارىك وەلامى ئەو پىراگەياندەنى داوہ، دادگای لىكۆئىنەوہى ھەولئەر بە تۆمەتى ئەوہى كە ئىھانەى دادگا و دادوهر و ياساى حكومەتى كوردستانى كردووه داواىكى ياساى لەسەر ھەمە سەعید ھەسەن تۆمار كرد. گۆقارى مېدىا ژمارە 163 - 2004/6/1) .

بەلام ھىشتا دوو سئ رۆژ بوو لىرە بووم كە كاك نىچىروان بارزانى خۆى سەردانى منى كرد و زۆر سوپاسى ئەو ھەلوئىستەى دەكەم، ئەو گوئى چۆنكە لىرە سەرۆكى ھەرىم نىيە، پەرلەمان بەشىكى زۆرى سەلاحىتەكانى سەرۆكى ھەرىمى بە من داوہ وەك سەرۆكى حكومەت، بە شىوہەكى رەسمى و بە پىئى ئەو سەلاحىتەى كە ھەمە وەزارەتى دادم ئاگادار كرۆتەوہ كە ئەو دۆسىيە داىخەن. گۆقارى مېدىا ژمارە 179 - 2005/1/28

(بە گوئەرى ئەو زانباريانەى دەست كوردستان نىت كەوتووه، ھەمە سەعید ھەسەن ئەو برىارى گرتەنى كە بە ھۆى شكابەنى ياساى عەدوللا ئاگرىنەوہ لە دادگای ھەولئەر لىكراوو، بە برىارىكى بەرئز سەرۆكى حكومەتى ھەرىمى كوردستان پوچەئكراوہتەوہ، برىارەكەى سەرۆكى ھەرىم پشت بەو دەسەلانە دەبەستئ كە بە خودى سەرۆك بەخشاوہ. كوردستان نىت 2004/12/30

ئەركى حكومەت ئەوہیە دەستوور لە كۆمەلگادا پىادەكات، بەلام لە سىتمى دەسەلاتدارى تاكە كەسىدا، رىگا لە پىادەكردنى دەستوور ئەگىرئ و بەبرىارىك، برىارە دەستوورىيەكان پوچەلئەبنەوہ.